

Sygn. akt III KK 199/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Dariusz Kała (sprawozdawca)

SSN Przemysław Kalinowski

Protokolant Małgorzata Gierczak

w sprawie P. L. oskarżonego o czyn z art. 278 § 1 i 3 k.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 21 września 2020 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść oskarżonego
od wyroku Sądu Rejonowego w G.
z dnia 13 sierpnia 2019 r., sygn. akt II K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania zarzucono P. L., że w dniu 23 lutego 2019 r. o godz. 18:55-19:00 w G., w sklepie R. na terenie Galerii A. przy ul. C., dokonał zaboru w celu przywłaszczenia 4 opakowań perfum (...) o łącznej wartości 619,96 zł na szkodę R. Sp. z o.o. w Ł., przy przyjęciu, że czyn stanowi wypadek mniejszej wagi, tj. popełnienie czynu z art. 278 § 1 i 3 k.k.

Wyrokiem z dnia 13 sierpnia 2019 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w G. przyjmując, że podejrzany P. L. swoim zachowaniem opisanym we wniosku prokuratora wyczerpał znamiona występku z art. 278 § 1 i 3 k.k. oraz przyjmując, że wina i społeczna szkodliwość czynu przypisanego podejrzanemu nie są znaczne, a okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec ww. warunkowo umorzył na roczny okres próby. Na podstawie art. 67 § 2 k.k. w okresie próby sąd oddał P. L. pod dozór kuratora, a na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 5 k.k. w powyższym okresie zobowiązał go do powstrzymania się od nadużywania alkoholu. Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Od powyższego orzeczenia żadna ze stron nie wywiodła apelacji i w konsekwencji uprawomocniło się ono w dniu 21 sierpnia 2019 r.

Od wskazanego wyroku kasację wywiódł Prokurator Generalny, który zaskarżył orzeczenie w całości na niekorzyść oskarżonego, zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 66 § 1 k.k., polegające na warunkowym umorzeniu postępowania karnego przeciwko P. L. w sytuacji, kiedy w dacie wyrokowania przez sąd I instancji był on prawomocnie skazany za występki z art. 278 § 1 k.k., a zatem nie została spełniona przewidziana w powyższym przepisie przesłanka braku karalności sprawcy za przestępstwo umyślne.

Podnosząc powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Zakwestionowane rozstrzygnięcie jest wadliwe w sposób ewidentny, gdyż zapadło z rażącym naruszeniem prawa karnego materialnego, tj. art. 66 § 1 k.k. Zgodnie z powołaną regulacją sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy

sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Z treści przywołanego przepisu jednoznacznie wynika zatem, że podstawowym warunkiem zastosowania analizowanej instytucji probacyjnej jest to, by sprawca w dacie wyrokowania był osobą niekaraną za przestępstwo umyślne. W przedmiotowej sprawie wymóg ten ewidentnie nie został spełniony. Z dokumentów dołączonych do nadzwyczajnego środka zaskarżenia oraz zgromadzonych w toku postępowania kasacyjnego wynika, że w dniu 18 kwietnia 2019 r. Sąd Rejonowy w T., wyrokiem wydanym w sprawie II K (...), skazał P. L. za popełnione w warunkach ciągłego przestępstwa występki z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 3 k.k. na karę 3 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Wyrok ten uprawomocnił się w dniu 26 kwietnia 2019 r.

W tej sytuacji oczywiste jest, że wydanie wyroku warunkowo umarzającego postępowanie wobec P. L. w dniu 13 sierpnia 2019 r. było w świetle art. 66 § 1 k.k. niedopuszczalne, a czyniąc to Sąd Rejonowy w G. dopuścił się rażącej obrazę tej regulacji, co bez wątpienia miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.).

Bez wpływu na powyższą ocenę pozostaje przy tym zarówno okoliczność, czy Sąd Rejonowy w G. posiadał wiedzę o skazaniu w sprawie II K (...), jak i nawet to, czy miał obiektywną możliwość jej pozyskania. Warunek braku karalności za przestępstwo umyślne należy bowiem do stanu obiektywnego i z tego też powodu zaistnienie opisanego wyżej uchybienia jest niezależne od wiedzy sądu rozpoznającego sprawę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2008 r., V KK 238/08, LEX nr 457948). Nie budzi również wątpliwości, że wydając wyrok sąd powinien dołożyć należytej staranności, aby uzyskać aktualne informacje dotyczące karalności oskarżonego (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 maja 2016 r., III KK 485/15, LEX nr 2048977 i z dnia 1 czerwca 2016 r., V KK 61/16, LEX nr 2048976).

W tym stanie rzeczy, konieczność uwzględnienia kasacji i w konsekwencji uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania, nie może wywoływać jakichkolwiek wątpliwości.

Oczywista zasadność nadzwyczajnego środka zaskarżenia umożliwiła przy tym Sądowi Najwyższemu wydanie uzasadnianego orzeczenia na posiedzeniu, bez udziału stron (art. 535 § 5 k.p.k.).

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w G. będzie miał na uwadze aktualne dane o karalności oskarżonego P. L. i zastosuje się do ustawowych ograniczeń warunkujących wydanie określonych rozstrzygnięć o przedmiocie procesu.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej wyroku.